

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2014. év február hó 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rablás büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2013. év február hó 27. napján kelt 22.Bf.11314/2012/13. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a felmentő rendelkezés jogszabályi megjelölése helyesen Btk.186.§ (1) bekezdés.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budai Központi Kerületi Bíróság 2012. május hó 18. napján kihirdetett 19.B.XI.306/2012/16. számú ítéletével a vádlott bűnösségét a Btk. 321. § (2) bekezdésébe ütköző rablás büntetében és a Btk. 186. § (1) bekezdésébe ütköző közúti veszélyeztetés büntetében állapította meg, ezért őt - halmazati büntetésül - 2 év 2 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra, valamint 1 év 6 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztésből 1 év 1 hónap börtönbüntetés végrehajtandó, amelyből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, míg a fennmaradó 1 év 1 hónap börtönbüntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Az elsőfokú bíróság a járművezetéstől eltiltás tartamába a vezetői engedély bevonása óta eltelt időt beszámította, határozott az eljárás során lefoglalt bűnjelről, továbbá a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott enyhítés, védője elsődlegesen enyhítés, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében, míg az ügyész súlyosítás céljából jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2013. február hó 27. napján kihirdetett 22.Bf.11314/2012/13. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a vádlottat a közúti veszélyeztetés büntette miatt emelt vád alól felmentette (Btk. 186. §), a büntetés halmazati jellegére történő utalást, továbbá a szabadságvesztés végrehajtásának részbeni felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelről, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be másodfellebbezést a közúti veszélyeztetés büntette vádja alóli felmentés miatt, továbbá a büntetés súlyosítása érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.348/2013/1. számú átiratában az ügyészi másodfellebbezést változatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint az ügyben első- és másodfokon eljáró bíróságok a bizonyítás során a perrendi szabályokat betartották. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, legnagyobb részt megalapozott tényállást állapítottak meg. Azt a megállapítást iratellenesnek tartotta az ügyész, hogy a sértett lépett ki a vádlotti autó nyomvonalából. A főügyészség érvelése szerint a helyes tényállás az iratok tartalma alapján megállapítható, ezért a Be. 388. § (1) bekezdése alapján indítványozta, hogy a tényállás pontosítására a harmadfokú bírósági eljárásban kerüljön sor. A megállapított tényállásból okszerűen és egybehangzóan következtek a bíróságok a rablás büntetében való vádlotti bűnösségre, és ezt a cselekményt törvényesen minősítették. Az első-, illetőleg a másodfokon eljáró bíróságok eltérő jogi álláspontja a közlekedési bűncselekmény tekintetében a törvényszéknek a Btk. 191. (1) bekezdésével kapcsolatos - az ügyészi álláspont szerint téves - értelmezésére vezethető vissza. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség szerint a benzinkút területe közforgalom elől el nem zárt magánterület, a KRESZ I. függelék I. fejezet a) pontja értelmében a KRESZ hatálya alá tartozik, így a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt szabály megszegésével a vádlott megvalósította a Btk. 186. § (1) bekezdése szerinti bűncselekményt. Az ügyészi átirat szerint a büntetést befolyásoló körülményeket helyesen vették figyelembe a bíróságok, a Btk. 2. §-a értelmében alkalmazandó törvény megválasztása körében pedig a törvényszék álláspontját tartotta helytállónak. A kiszabott büntetés azonban még a börtönbüntetés fele részét felfüggesztő rendelkezés mellőzése mellett sem szolgálja megfelelően a büntetési célokat, úgy a fő-, mint a mellékbüntetések lényeges súlyosítása indokolt.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlott bűnösségét közúti veszélyeztetés büntetében is állapítsa meg, vele szemben halmazati büntetést szabjon ki, és a fő- és mellékbüntetéseit lényeges tartamban súlyosítsa, egyebekben a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

A vádlott védője a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bírósághoz 2014. január hó 9. napján érkezett beadványában az ügyészi fellebbezésre írásbeli észrevételt tett. Ebben kérte a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség fellebbezésének elutasítását és a Fővárosi Törvényszék ítélete indokolásának 3. oldalán kifejtettek helybenhagyását. Utalt arra, hogy az elkövetéskor hatályban lévő rendelkezések alkalmazása kedvezőbb a vádlottra nézve, a rendkívül sok enyhítő körülményre, továbbá arra, hogy a másodfokú bíróság a közúti veszélyeztetés vádja alól a vádlottat felmentette, lehetőséget látott arra, hogy a védencével szemben kiszabott szabadságvesztést a

harmadfokú bíróság próbaidőre felfüggeszse. A védői beadvány szerint a vádlott évek óta súlyos beteg, 2006 óta pánikbetegségben szenved. Az általa csatolt zárójelentés szerint állapotában javulás nem várható, rendszeres ideggondozói kezelésre szorul. A védelem szerint a másodfokú bíróság által elrendelt szakértői bizonyítás eredményeképpen készült igazságügyi elmeorvosi szakvélemény megállapításai nem kizártan megalapozatlanok, ezért indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és új orvosszakértői vélemény beszerzését rendelje el.

A vádlott - védője útján - a harmadfokú bírósághoz benyújtott beadványában (5. alszámú harmadfokú irat) bejelentette, hogy a 2014. február 11. napján 9 órára kitűzött nyilvános ülésen nem kíván részt venni, kérte annak távollétében történő megtartását.

Az ügyész a harmadfokú nyilvános ülésen az írásbeli átiratban foglaltakat - így a tényállás kiegészítése iránti indítványt - változatlan formában fenntartotta. A vádlott elmeállapotára vonatkozóan csatolt védői iratokra és indítványra figyelemmel előadta, hogy ezzel kapcsolatban az eljárás során igazságügyi elmeorvos-szakértői szakvélemény készült a másodfokú bírósági eljárásban, és ez alapján a másodfokú bíróság a tényállást megalapozottan egészítette ki. A becsatolt védői irat a szakértői megállapítások kétségesse tételére, felülvizsgálatára nem alkalmasak. Ebben a kérdésben a már kirendelt és szakvéleményt készített igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény az irányadó. A kiszabott büntetés súlyosítására tett indítványt, és mivel a vádlottal szemben a másodfokú eljárásban végrehajtandó szabadságvesztés került kiszabásra - a feltételes szabadságra vonatkozó kedvezőbb rendelkezésre figyelemmel - a vádlottal szemben az elbíráláskori büntető anyagi jogi rendelkezések alkalmazását indítványozta.

A vádlott védője a harmadfokú nyilvános ülésen kifejtette, hogy a törvényszék mint másodfokú bíróság által alkalmazott joghátrányok eltúlzottan súlyosak, különösen az elkövető személyére és az elkövetés módjára, valamint az elkövető állapotára figyelemmel. Hozzátette, hogy nem tudja elfogadni az igazságügyi elmeorvos-szakértői szakvélemény megállapításait, mivel a vádlott nem pánikba esett az eseménykor, hanem pánikbetegségben szenvedett. Az ügyészi fellebbezés elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a vádlott nem követte el a közúti veszélyeztetés büntettét, továbbá fontos körülmény, hogy a vádlott szándéka nem az volt, hogy a 13.000 forinttal elmeneküljön, hanem félre akart állni, de rossz tapasztalattal rendelkezett a benzinkutasokról, és amikor a benzinkutas ököllel ráütött a visszapillantóra és a motorháztetőre, a beteg vádlottban azt az eredményt váltotta ki, hogy elmenekült. Kérte a Fővárosi Ítéltáblát, hogy az ügyészség fellebbezését utasítsa el, továbbá a bíróság határozatait helyezze hatályon kívül és új orvosszakértői véleményt szerezzen be.

A vádlott a harmadfokú nyilvános ülésen szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, azonban a nyilvános ülés megtartható, és a másodfellebbezés elbírálható volt

a távollétében, mivel a Be. 394. § (2) bekezdésének megfelelően előzetesen bejelentette, hogy a nyilvános ülésen nem kíván részt venni.

Az ügyészi másodfellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság az ügyészi perorvoslat folytán a Be. 387. § (1) bekezdése alapján bírálta felül a másodfellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást. Ennek során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság, továbbá a Budai Központi Kerületi Bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta.

A másodfokú bíróság a büntetőeljárás szabályainak megtartásával járt el, amikor a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a fellebbezési eljárásban felvett bizonyítás eredménye, továbbá az iratok tartalma alapján az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását helyesbítette, illetve kiegészítette. A másodfokú eljárásban beszerzett okirati bizonyíték tartalmának megfelelően (10. alszámú másodfokú bírósági irat) helyesen rögzítette, hogy a cselekmény helyszíne nem minősül közútnak, hanem közforgalom számára megnyitott magánútnak tekintendő.

Megjegyzi a harmadfokú bíróság, hogy ez utóbbi körülményre - amely a közúti veszélyeztetés büntette megállapíthatósága szempontjából döntő jelentőséggel bírt - az elsőfokú bíróság ítélete is utalt, azonban nem a történeti tényállásban, hanem az ítélet indokolásában (elsőfokú ítélet 6. oldal 3. bekezdés). Törvényesen járt el a másodfokú bíróság a tekintetben is, hogy a védő által benyújtott indítványra figyelemmel elrendelte a vádlott igazságügyi elmeorvos-szakértői vizsgálatát. Az aggálytalan elmeorvos-szakértői szakvélemény megállapításaira figyelemmel helyesen rögzítette az ítéleti tényállásban, hogy a 2005 óta pánikrohamok miatt kezelt vádlott a terhére rótt bűncselekmény idején nem volt beszámítási képességét kizáró vagy korlátozó kóros elmeállapotban (másodfokú iratok 12-III. számú irat).

A védő helyesbített, kiegészített ítéleti tényállást támadó észrevételeire figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat tartja szükségesnek rögzíteni.

A Be. 386. § (2) bekezdése alapján a harmadfokú eljárásban bizonyítást indítványozni, új tényt állítani vagy új bizonyítékra hivatkozni nem lehet. A Be. 388. § (2) bekezdése alapján a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak. A vádlott védője álláspontja szerint a másodfokú eljárásban felvett szakértői bizonyítás eredményeképpen megalapozatlan tények kerültek rögzítésre a védelem elmeállapota tekintetében. A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a védői észrevétel alaptalan. Az ügyben eljáró elmeorvos-szakértő megállapítása szerint a 2005 óta pánikrohamokkal kezelt vádlott beszámítási képességét korlátozó vagy kizáró kóros elmeállapotban nem szenvedett az elkövetéskor. A védő által a harmadfokú eljárásban becsatolt orvosi iratok, az igazságügyi elmeorvos-szakértő ténymegállapításainak kétségesessé tételére nem voltak alkalmasak. A fenti eljárási rendelkezésekre figyelemmel megalapozott védői felvetés esetén is csupán az első-, illetve másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére kerülhetett volna sor a

harmadfokú eljárásban [Be. 388. (2) bekezdése, 399. § (5) bekezdés]. Tekintettel azonban arra, hogy a másodfokú bíróság teljes körűen tisztázta a vádlott beszámítási képességével kapcsolatos szakkérdéseket, és az elmeorvos-szakértő véleményében foglalt megállapításokkal az elsőfokú ítélet tényállását kiegészítette, ezért fel sem merülhetett az első-, avagy a másodfokú ítélet megalapozatlanság címén történő hatályon kívül helyezése.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglalt indítványokra figyelemmel, amelyek az első- illetve másodfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás helyesbítésére, illetve kiegészítésére vonatkoznak, a harmadfokú bíróság az alábbiakat kívánja megjegyezni. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ítélet azon megállapítását iratellenesnek tartotta, miszerint a sértett lépett ki a vádlotti autó nyomvonalából. A főügyészi állásponttal szemben megállapítható, hogy már a vádirat tényállása is azt tartalmazta, hogy „a sértett a személygépkocsi nyomvonala elől ellépett a gépjármű bal oldala irányába”. Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás lényegében a váddal egyezően azt tartalmazza, hogy a sértett balra lépve kilépett a gépkocsi nyomvonalából. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet ezen ténymegállapítását a tényállás kiegészítése, helyesbítése körében nem érintette. A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a másodfokú ítélet e tekintetben is teljes körűen megalapozott, mivel ezen ténymegállapítást a pontosított sértetti vallomás is alátámasztja (nyomozati irat 137. oldal: „kiálltam a kocsi elől”), valamint a nyomozati iratok között elfekvő fénykép is ezt igazolja (nyomozati irat 65. oldal), továbbá az elsőfokú bírósági tárgyaláson a sértett tanúként is ezzel összhangban nyilatkozott (16. tárgyalási jegyzőkönyv).

Mindezekre figyelemmel az ügyészi átirattal ellentétben már a vádiratban is helyesen szereplő, később az ítéleti tényállásba is bekerült megállapítás iratellenesnek nem tekinthető, ezért a Be. 388. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla a határozatát arra a tényállásra alapíthatta, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta.

Törvényesen járt el a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság, amikor a vádlottat a közúti veszélyeztetés büntette vádjá alól felmentette. A felmentő rendelkezése csupán annyiban szorult pontosításra, hogy a Be. 258. § (2) bekezdés d) pontja alapján meg kellett jelölni az 1978. évi IV. törvény alapesetét meghatározó törvényhelyet.

A másodfokú bíróság maradéktalanul helyes jogi érvekkel támasztotta alá a felmentő rendelkezését, és helyesen járt el, amikor a cselekmény másodfokú elbírálásakor a 2009. június hó 23. napján megvalósított bűncselekmény elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit alkalmazta, amely anyagi jogi rendelkezések a harmadfokú bírósági eljárásban is irányadóak voltak az alábbiak szerint.

A másodfokú bírósági eljárásban pontosított ítéleti tényállás szerint a cselekmény elkövetési helye közforgalom elől el nem zárt magánút volt. Az 1978. évi IV. törvény 191. § (1) bekezdése szerint a közúton elkövetett bűncselekményekre megállapított

rendelkezéseket kell alkalmazni akkor is, ha közúti járművezetésre vonatkozó szabályok megszegése nem közúton okoz sérülést vagy halált. Ebből okszerűen következik, hogy a közforgalom elől el nem zárt magánúton - mint ahogy jelen esetben is - az elkövetéskor hatályos Btk. rendelkezései szerint a közúti veszélyeztetés csak akkor valósul meg, ha az elkövetési magatartás a sértettnek - legalább - sérülést is okoz. Az irányadó ítéleti tényállás szerint a sértett ráütött a vádlott által vezetett gépkocsi visszapillantó tükrére, és ez okozta a 8 napon belül gyógyuló sérülését. A sértett a sérülését tehát saját magának okozta, a jobb visszapillantó tükrre ütés következtében, azaz a sérülését nem a vádlotti magatartás következtében, a hátrálás során szenvedte el. A vádlott közúti közlekedési szabályszegése - amelyet közforgalom elől el nem zárt magánúton és nem közúton valósított meg - nem áll releváns oksági kapcsolatban a sértett 8 napon belül gyógyuló sérülésével. Helyesen állapította meg a törvényszék mint másodfokú bíróság, hogy a vádlott megszegte a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontját, de ezzel csupán közvetlen veszélyhelyzetet hozott létre, a sérülést nem ezzel okozta, azt a sértett magának okozta.

A harmadfokú bíróság maradéktalanul osztotta a másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 191. § (1) bekezdésének értelmezése körében kifejtett jogi érveit. Az ügyészi másodfellebbezésre figyelemmel a harmadfokú bíróság rámutat arra, hogy a 2012. évi C. törvény (a harmadfokú elbíráláskor hatályos új büntető törvénykönyv) miniszteri indokolása is a másodfokú bíróság jogi érveit támasztja alá. A 2012. évi C. törvény 234. § (1) bekezdése a korábbi törvényhez képest a büntetőjogi felelősség körét tágítva büntetendővé nyilvánítja a közúti veszélyeztetés veszélyeztető alapesetét akkor is, ha azt közforgalom elől el nem zárt magánúton valósítják meg anélkül, hogy ezzel az elkövető sérülést okozna. Az új büntető törvénykönyvhöz fűzött miniszteri indokolás alapján: „a régi Btk. szerint a veszélyeztető alapeset a fenti rendelkezés nélkül csak közúton volt elkövethető. Az új tényállási elem folytán (új Btk.) a személyi sérüléssel nem járó alapeset a közforgalom elől el nem zárt magánúton (például hipermarketek, benzinkutak parkolójában és szervizútján is - szemben a korábbi szabályozással - közúti veszélyeztetésnek minősül” (2012. évi C. törvény miniszteri indokolásának 356. oldala). A fentiekre is figyelemmel a harmadfokú bírósági eljárásban az elbíráláskor hatályos büntető anyagi jogi rendelkezések alkalmazása szóba se jöhetett, tekintettel arra, hogy az elbíráláskor hatályos új büntető törvénykönyv szerint a vádlott elkövetéskor még bűncselekménynek nem minősülő cselekménye már bűncselekménynek minősült volna.

Egyebekben a másodfokú bíróság törvényesen hagyta helyben az elsőfokú bíróság rablás büntette tekintetében a vádlott bűnösségére és a cselekmény jogi minősítésére vont okszerű következtetését. A másodfokú bíróság által e tekintetben helyben hagyott elsőfokú bíróság jogi indokolása teljes körűen felsorolta a rablás büntette megállapításához szükséges jogi indokokat. A védői felvetésre figyelemmel utal arra a harmadfokú bíróság, hogy az irányadó ítéleti tényállás szerint kizárható, hogy a vádlott nem a dolog megtartása érdekében alkalmazott a sértett élete, testi épsége ellen közvetlen fenyegetést, amikor a jármű előtt álló sértettet elindulásával

hátrálásra készítette. Ez a vádlotti cselekmény kétségtelenül alkalmas volt a rablási fenyegetés megállapítására, és az elkövetés körülményeiből fakadóan kizárt, hogy a vádlott csupán félre akart állni annak érdekében, hogy kifizesse a vételezett üzemanyagot. Ezen védői felvetést teljes mértékben cáfolja a tényállásban megállapított cselekménysor. Ugyanis a vádlott a sértett egyértelmű felszólítása ellenére nem állt meg, holott fenyegetve magát kizárólag a sértett érezhette, mivel egy mozgó, felé kormányzott személygépkocsival volt kénytelen szemben állni, míg a vádlott esetében kizárt volt, hogy bármilyen sérülése keletkezzen. Ezt esetlegesen eredményező magatartást a sértett nem tanúsított.

A másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 37. §-ában meghatározott büntetési célok érvényre juttatása érdekében a 83. §-ban meghatározott büntetéskiszabási elvekre is figyelemmel törvényesen járt el, amikor a törvényi minimumot alig meghaladó szabadságvesztés büntetés tartamát nem enyhítette, de annak súlyosítását sem találta indokoltnak.

A másodfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét a Be. 397. §-a alapján - a rendelkező részben foglalt pontosítással - helybenhagyta.

Budapest, 2014. év február hó 11. napján

. Lassó Gábor s.k..

Ujvári Ákos s.k. .

Révész Tamásné s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 22.Bf.11.314/2012/13. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 2.Bhar.180/2013/6. számú végzése folytán 2014. február hó 11. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2014. év február hó 11. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.

a tanács elnöke